

Souhrnná teritoriální informace: Brunej

Zastupitelský úřad v Jakartě 4. 6. 2021 12:50

Sultanát Brunej je absolutní monarchií a v jejím čele stojí sultán Haji Hassanal Bolkiah. Brunej je ideologicky silně založená na muslimském náboženství a v zemi je aplikováno právo šaría. Díky příjmům z těžby ropy a plynu je země finančně zajištěná a obyvatelé se těší relativnímu blahobytu. Hlavní úsilí země v ekonomické oblasti se soustředí na rozvoj dalších odvětví a diversifikaci ekonomických aktivit. Za tímto účelem země láká i zahraniční subjekty a investory a buduje zvláštní ekonomické zóny. Další zajímavou oblastí mohou být brunejské investice ve světě sloužící pro uložení a zhodnocení akumulovaných finančních prostředků z ropných příjmů.

Základní údaje	
Hlavní město	Bandar Seri Begawan
Počet obyvatel	450 000
Jazyk	Malajština
Náboženství	Islám
Státní zřízení	Monarchie
Hlava státu	Sultán Hassanal Bolkiah
Hlava vlády	Sultán Hassanal Bolkiah
Název měny	Brunejský dolar (BND)
Cestování	
Časový posun	+6/+7 (v době zimního času)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Jaroslav Doleček
Ekonomický úsek	PhDr. Mgr. Jakub Černý
Konzulární úsek	Ing. Mgr. Radomír Karlík
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	15,8
Hospodářský růst (%)	3,2
Inflace (%)	0,7
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Brunej Darussalam, Negara Brunei Darussalam (malajsky), Brunei Darussalam (anglicky)

V čele země stojí sultán Haji Hassanal Bolkiah, celým jménem: HIS MAJESTY SULTAN HAJI HASSANAL BOLKIAH MU'IZZADDIN WADDAULAH IBNI AL-MARHUM SULTAN HAJI OMAR 'ALI SAIFUDDIEN SA'ADUL KHAIRI WADDIEN, SULTAN AND YANG DI-PERTUAN OF NEGARA BRUNEI DARUSSALAM.

Premiérem, a ministrem klíčových rezortů je sám sultán. Ostatní členové kabinetu jsou de facto úředníci sultána, kteří ve svých funkcích setrvávají většinou poměrně delší období.

Absolutní moc sultána je neotřesitelná a nezpochybnovaná. Panovník je uznáván a velmi oblíben, i proto, že zajišťuje obyvatelům vysoký životní standard. Jedinou politickou proměnnou spojenou s vizí změny tak představuje věk panovníka (74 let).

Podrobnosti na: Government of Brunei

1.2 Zahraniční politika země

Brunej se v zahraničně politické oblasti soustředí na své nejbližší sousedy, zejména na Malajsii a další státy uskupení ASEAN, jehož je země členem. Ve vztahu k velmocem má tradiční politický vektor na USA, který aktuálně balancuje posilujícím rozvojem vztahů s Čínou. Z evropských zemí má bližší vztahy zejména se zeměmi těžařských konglomerátů, které operují brunejská naleziště.

1.3 Obyvatelstvo

- 1 442 400 obyvatel (2018)
- 1 150 000 obyvatel žije ve hlavním městě
- 1 72,2 obyvatel./km²
- 1 196 800 – pracovní síla
- 1 průměrný roční přírůstek 3 % (2019)
- 1 národnostní složení: Malajci 66,3 %, Číňané 11,2 %, původní domorodé obyvatelstvo 3,4 %, ostatní 19,1 %
- 1 náboženské složení: muslimové 66 %, buddhisté 13 %, křesťané 10 %, nevěřící 7 % a ostatní 4 %

Zdroj: Department of Economic Planning and Development

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Brunejský sultanát je malou, ale nejen v regionálním kontextu bohatou ekonomikou, zejména měřeno optikou nominálního HDP na obyvatele. Bohatství a hospodářství země je naprosto dominantně založeno na těžbě, zpracování a vývozu ropy a plynu. Tento segment dlouhodobě představuje až 95% exportu a generuje až okolo 90% příjmů státu. To samozřejmě činí ekonomiku zemi závislou na výkyvech světových cen této komodity. V důsledku propadu světových cen ropy v druhé dekádě 21. století se se ústřední ekonomickou mantrou země stala diversifikace ekonomiky a administrativa připravila plány rozvoje řady odvětví s cílem vybudovat je, často fakticky z nuly. Nabízí zóny pro investice např. v oblasti zemědělství, chovu ryb, zpracování potravin nebo ekoturistiky a hovoří o možnosti pobídek i připravenosti poskytnout spoluinvestici. Je zřejmé, že v centru těchto snah není krátkodobý zisk v podobě bezprostředního zvýšeného daňového příjmu státní kasy, ale minimálně střednědobý efekt v podobě změny struktury ekonomiky. Jiná taková budoucí vize, z oblasti dopravy a logistiky pracuje s představou země jako transportního hubu, v minimalistické verzi pro oblast Bornea, v té ambicióznější pak pro země ASEAN.

Po období propadu ceny ropy a klesajícího HDP v letech 2013-2016 se brunejská ekonomika v posledních letech navrátila k pevnému růstu. Vedle relativní cenové stabilizace na trhu s uhlovodíky ukazují aktuální výsledky brunejské ekonomiky mírně také povzbudivý náznak prvních výstupů úsilí země o alespoň minimální hospodářskou diverzifikaci, do které v posledních letech vkládá nemalé investice. Diversifikace ekonomiky se stala klíčovou mantrou administrativy, která připravila plány rozvoje nových odvětví s cílem vybudovat je, často fakticky z nuly, a alespoň částečně oslabit současnou monotónnost ekonomiky. Limitující faktor rozvoje představují nedostatečná úroveň stávající infrastruktury a také chybějící pracovní síla. V dělnických profesích, popřípadě ve službách jsou v zemi zaměstnávání dominantně zahraniční pracovníci. Domácí obyvatelstvo participuje na bohatství země skrze poměrně štedrý systém veřejné podpory a jeho ekonomická motivace je relativně nízká.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	0,1	3,9	2,1	3,2	4,0
HDP/obyv. (USD/PPP)	61 708,7	65 340,0	66 430,0	69 310,0	73 450,0
Inflace (%)	-0,3	-0,3	1,9	0,7	0,5
Nezaměstnanost (%)	8,7	6,9	8,4	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	6,5	7,2	7,9	8,1	8,5
Import zboží (mld. USD)	4,1	5,0	4,3	4,5	4,4
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	2,4	2,2	3,6	3,6	4,1
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Konkurenceschopnost	62/140	56/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Brunej operuje veřejné finance primárně ze zdrojů plynoucích z těžby ropy. Nikoli všechny tyto zisky však jsou evidovány jako příjmy státního rozpočtu. Přebytky generované ropným sektorem byly v minulosti ukládány do zvláštního fondu. Naopak v letech, kdy zemi zasáhl propad cen ropy byl rozpočet z těchto zdrojů dotován. Paralelně pak existuje soukromé bohatství sultána, které je možné chápat jako další kapitálovou součást státu.

Domácí výroba země je marginální a většinu spotřebního zboží země dováží. Díky ropnému exportu je nicméně saldo zahraničního obchodu trvale pozitivní.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-10,3
Veřejný dluh (% HDP)	N/A
Bilance běžného účtu (mld. USD)	2,6
Daně	
PO	30% (+ výrazné snížení pro SME), 55% pro ropný sektor
FO	nepodléhá zdanění
DPH	není

2.3 Bankovní systém

Úlohu centrální banky vykonává Monetary Authority of Brunei Darussalam která se v roce 2011 transformovala z Brunei Currency and Monetary Board, respektive Brunei Currency Board, které naplnily svůj účel administrace přechodu od bývalé post koloniální měnové unie s Malajsíí a Singapurem. Se Singapurem nadále udržuje Brunej měnovou paritu.

Brunejský bankovní systém zahrnuje 9 bank, většina z nich jsou pobočky zahraničních bank.

Seznam bank:

- 1 Baiduri Bank Berhad
- 1 Islamic Bank of Brunei Berhad
- 1 Citibank
- 1 Malayan Banking Berhad
- 1 Development Bank of Brunei Berhad
- 1 Overseas Union Bank
- 1 Hongkong Bank
- 1 Standard Chartered Bank
- 1 Sime Bank Berhad

2.4 Daňový systém

Brunej je specifické ekonomické prostředí financované příjmy z těžby ropy a plynu. Neuplatňuje většinu klasických daní známých z jiných zemí, respektive drží nulové vývozní, prodejní, výrobní daně a daně ze mzdy. Jednotlivci – fyzické osoby, nedaní své příjmy. Stejně tak výhradní vlastníci a partneři firem nemusí zdaňovat své příjmy. Dočasné makroekonomické těžkosti způsobené výkyvy světových cen nicméně vedou v zemi k úvahám o možném zavedení některých daní, především DPH.

Pouze firmy, tj. právnické osoby registrované v Bruneji, musí zdaňovat své příjmy. Příjmy z operací v těžebním průmyslu podléhají zvláštní legislativě a vyššímu daňovému zatížení. Naopak pro malé a střední podniky existuje řada úlev snižující daňovou povinnost jak v prvních letech po založení, tak i úměrně podle jejich zisku.

Brunej má dohodu o zamezení dvojího zdanění s řadou zemí Commonwealthu včetně Velké Británie.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Brunej je díky specifickým své ekonomiky orientována na vývoz ropy a plynu na světové trhy. Z tohoto pohledu lze obtížně definovat teritoriální strukturu vývozu a statisticky postihnout vůči jednotlivým státům. V bilaterální rovině jsou nejvýznamnějšími partnery asijské země, Japonsko, Jižní Korea, Čína, Indie, Singapur, Thajsko a další země ASEAN. Z evropských zemí se v Bruneji nejvíce obchodně angažují Velká Británie, Německo, Francie a Nizozemsko. Z důvodu absence produkčních kapacit země dováží nejen většinu zboží denní spotřeby, ale v zásadě téměř vše. V situaci, kdy statistiky vývozu nejsou z objektivních důvodů zachyceny, je výrazné saldo logickou konsekvencí.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	558,1	331,2	146,4	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	3,5	2,8	5,6	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-554,5	-328,4	-140,9	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Obchodní a ekonomická spolupráce mezi Brunejí a ČR prakticky neexistuje. Objemy obchodní výměny jsou marginální a omezené na ad hoc transakce, které však nemusí být z pohledu konkrétního českého exportéra nezajímavé.

Obchodní výměna s ČR (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V současnosti neexistuje bilaterální smluvní základna EU-Brunej.

V tuto chvíli se stále vedou jednání o Partnership and Cooperation Agreement (PCA). PCA upravuje doložku nejvyšších výhod pro export, import, tranzit, skladování, poplatky za zboží a služby. Obě strany mají zájem na plné implementaci principu svobodného přístupu na trh. Dohody o volném obchodu (FTAs) chce EU prozatím vyjednávat s jednotlivými členy ASEAN, poté co bylo v r. 2009 zastaveno vyjednávání FTAs ve formátu EU – ASEAN. Předpokladem posunu v otázce FTA je uzavření Dohody o partnerství a spolupráci (PCA) s dotčenou zemí.

Zahájení vyjednávání PCA mezi EU a Brunejí oznámili Vysoká představitelka EU C. Ashton a sultán Hassanal Bolkiah 26. dubna 2012 na setkání ministrů EU a sdružení ASEAN v Bruneji.

Smlouvy s ČR

V současnosti neexistuje bilaterální smluvní základna.

3.3 Rozvojová spolupráce

Brunej není příjemcem rozvojové pomoci.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Brunej usiluje o zvýšení a diversifikaci domácí produkce a rozšíření portfolia exportních položek zahraničního obchodu. V dané souvislosti vymezila země 9 výrobních zón, které jsou vytipovány pro specifické druhy činností (energetika, lehký průmysl, ICT a High Tech, nebo intenzivní chov ryb a turistika) a které nabízí zahraničním investorům k využití. U většiny projektů se ale v tuto chvíli jedná spíše o plánovací než realizační fázi. V rámci těchto aktivit ale země spíše než konkrétní poptávku po dodávkách jednotlivých technologických komponent a vybavení upřednostňuje komplexní investiční a realizační pokrytí celého projektu ze strany zahraničního subjektu. Z českého pohledu se v daném kontextu více než o otázku perspektiv určitého oboru jedná v případě Bruneje o otázku rozhodnutí se obchodně angažovat vůči této specifické zemi.

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Brunejský sultanát je zemí 450 tis. obyvatel, jejíž realita se odvíjí od tří základních paradigmat (i) ústřední nezpochybňované role panovníka (ii) striktního (nikoli ale extremistického) islámu a (iii) bohatství a vysokého standardu z těžby a exportu ropy. Případně obchodní jednání tak musí uvedené parametry respektovat. Širším úhlem pohledu je možné v zemi uplatnit obdobné zkušenosti z jednání v sousedních zemích, zejména Malajsii a z části Indonésii, jejichž kulturní a společenské zvyklosti jsou obdobné, respektive nejpodobnější.

4.2 Oslovení

Při osobním jednání je nutné respektovat omezení a zvyklosti související s islámským náboženstvím a další kulturně společenské zvyklosti - např. vnímání levé ruky jako "nečisté" a z toho důvodu nepodávané druhé osobě ani nepoužívané k jídlu. Brunej může leckoho překvapit poměrně emancipovaným postavením žen, které se chovají moderně, řídí automobily, v soukromí nechodí nezbytně zahalené a zastávají i některé významnější (nikoli však vysoké) veřejné funkce. Přes tuto skutečnost je třeba mít na paměti relevantní, z kultury a náboženství pramenící specifika postavení žen a zdržet se přímých, nebo dokonce osobnějších kontaktů ze strany muže ať již fyzických nebo verbálních.

4.3 Obchodní schůzka

Při případné obchodní schůzce s Brunejci lze předpokládat, že půjde o obchodníka znalého mezinárodních zvyklostí, případně vystudovaného v zahraničí. Pro úvodní jednání je tak nejpravděpodobnější a nejvhodnější neutrální prostředí např. mezinárodního hotelu a základní parametry jednání se nemusí nezbytně nějak výrazně odlišovat od mezinárodního standardu. Samozřejmě je absence alkoholu a v případě jídla je na straně partnera nutné zohlednit další restriktce (halal, zákaz vepřového atp.). Účast žen není vyloučena, nicméně jednání by na straně zahraničního partnera měl vést muž. Ženy by při volbě oblečení měly vyloučit odvážné, respektive odhalující prvky a volit spíše dlouhé, zahalující oděvy. Vzhledem k tropickému klimatu dovoluje společenská etiketa mužům odkládat saka a pohybovat se pouze v košili a kravatě nebo v místní batikové košili. Při plánování je nutné brát v potaz náboženské svátky, zejména ramadán a v rámci dne pak i časy modliteb.

4.4 Komunikace

Lze spíše předpokládat, že v praxi bude partner, kterého bude možné potkat hovořit anglicky. V opačném případě by bylo možné očekávat, že tlumočení jednání zajistí. Zejména na úvodních jednáních je nutné vyhnout se senzitivním tématům, zejména těm spojeným s náboženstvím nebo osobou panovníka, pokud si nejste naprosto jisti kontextem a významem svého projevu. Zejména pokusy o satiru nebo vulgarizující vyjádření nejsou na místě. To nevylučuje v konkrétních případech pozdější nastavení komunikace v mnohem otevřenějším a emancipovanějším duchu, zejména v soukromí. Komunikační kanály jsou obdobné jako v dalších zemích regionu. Daleko oblíbenější než e-mail je komunikace prostřednictvím aplikací jako WA apod.

4.5 Doporučení

Před případnou návštěvou této specifické země je určitě vhodné se dobře připravit, prostudovat si její realie a historii. Ohledně kulturně společenských zvyků platí, že podobnost se sousední Malajsií případně Indonésií poskytne asi nejlepší vodítka a informaci o Brunejském sultanátu.

Den se dělí do několika částí mezi modlitbami. První modlitba je každé ráno před pátou hodinou. Brunejci už v té době musí být umytí a oblečení, proto pro ně začíná den již v brzkých ranních hodinách. Další modlitby probíhají v poledne kolem dvanácté hodiny, další mezi třetí a čtvrtou hodinou odpolední a pokračují večerními modlitbami kolem šesté a sedmé hodiny. V průběhu modlení je práce přerušena.

4.6 Státní svátky

- 1.1. New Year's Day
- 12.2. Chinese New Year
- 23. 2. National Day
- 11. 3. Israk and Mikraj
- 13. 4. Awal Ramadhan
- 29. 4. Nuzul Al-Quran
- 13.5. – 17. 5. Hari Raya Aidil Fitri
- 31. 5. Royal Brunei Armed Forces (RBAF) Day
- 15. 7. His Majesty the Sultan's Birthday
- 20. 7. Hari Raya Aidil Adha
- 10. 8. Islamic New Year
- 19. 10. Prophet Muhammad's Birthday
- 25. 12. Christmas Day

Obvyklá pracovní doba ve firmách je od 8:30 hod do 17:00 hod od pondělí do pátku, v sobotu od 8:30 do 12:30.

Obvyklá pracovní doba ve státních úřadech je od 7:45 hod do 12:15 hod od pondělí do čtvrtka, v sobotu od 13:30 do 16:30.

Prodejní doba bývá od 10 hod do 22 hod, 7 dní v týdnu.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Brunej podporuje příliv zahraničních investic, včetně 100 % zahraničního vlastnictví ve většině sektorů. Země má nejnižší daňové sazby v regionu. Tato skutečnost, společně se stabilním ekonomickým a politickým prostředím, činí ze země zajímavou destinací pro investory. Učtým handicapem může být omezená kapacita domácí pracovní síly a regulační mantinely při zaměstnávání cizinců, stejně jako limity dané kapacitou stávající, byť jinak relativně velmi moderní, infrastruktury.

Nově založené zahraniční společnosti, které získají "pioneer" statut, nemusí po určitou dobu zdaňovat svoje zisky. Daňové prázdniny jsou přímo úměrné výši proinvestovaného fixního kapitálu, např. pro částku v rozmezí Br\$ 500 tis. – 2,5 mil platí daňové prázdniny 5 let.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Nejpravděpodobnější přímé fungování na brunejském trhu je zřejmě pokrytí v rámci regionálního operačního centra například v Singapuru nebo Malajsii. Další možností, samozřejmě aplikovatelnou i v případě regionální pobočky, je zastoupení místním partnerem, případně distributorem. Přímý korporátní vstup by zřejmě bylo možné doporučit jen v případě výrazné investice anebo výraznější angažmá v těžbařském sektoru. Nezbytným standardem v obdobném případě je, obdobně jako v celém regionu, využití místní právní, respektive consultingové podpory.

5.3 Marketing a komunikace

Brunej spíše není z pohledu českého exportu cílový spotřebitelský trh. Pro případný marketing cílený na spotřebitele by pak jako nejpraktičtější nástroj zřejmě sloužily nástroje jako facebook nebo Instagram, popřípadě standardní webové stránky. V praxi se spíše než cílená reklama jako nejpravděpodobnější příležitost k oslovení brunejského trhu nebo partnera jeví prostředí mezinárodních veletrhů, jichž se specialisté ze země účastní.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Brunei Darussalam je členem WTO od 1. ledna 1995 a členem GATT od 9. prosince 1993.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou v Bruneji decentralizovány mezi jednotlivé ústřední orgány. Musí se nicméně řídit jednotnými pravidly stanovenými centrálním úřadem State Tender Board a Ministerstvem Financí.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Informace o případných odlišnostech, specifikách nebo nestandardech ve srovnání v regionálním kontextu nejsou v případě Bruneje dostupné.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Vízová povinnost k cestám do Bruneje nepřesahujícím 30 dnů byla pro držitele všech druhů cestovních dokladů vydaných v ČR zrušena v r. 2007.

Povolení k dlouhodobým pobytům podnikatelů, registraci firem a zástupců v Bruneji zařizují zprostředkovatelské kanceláře. Účtované částky jsou sice značně vysoké, ale cizinec se jinak pouze obtížně orientuje v byrokratické spleti místních úřadů.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní povolení pro zahraniční zaměstnance je obvykle udělováno bez problémů. Zahraniční pracovní síly z Malajsie, Thajska, Filipín, Indie a Bangladéše, představují třetinu všech zaměstnanců v zemi.

Žádost o pracovní povolení pro zahraničního zaměstnance se předkládá pracovnímu úřadu, který následně předá svoje vyjádření imigračnímu úřadu. Pracovní povolení pro zahraničního zaměstnance jsou platná dva roky a pracovní úřad požaduje za každého pracovníka zálohu, která musí být uhrazena v hotovosti nebo bankovní zárukou. Jedná se o obnos pokrývající jednoroční náklady pobytu cizince v zemi včetně jednocestné zpáteční letenky do jeho mateřské země.

Lékařská péče je v Bruneji na dobré úrovni. V případě potřeby se doporučuje využít služeb privátních lékařských zařízení. Zahraničním pacientům je ošetření poskytováno za úplatu.

5.9 Veletrhy a akce

V zemi se nekonají významné akce tohoto druhu a relevantní obchodní interakce probíhají na etablovaných mezinárodních veletrzích.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v **Jakartě**

Embassy of the Czech Republic (Kedutaan Besar Republik Ceko)

Jalan Gereja Theresia 20, Menteng Jakarta 10350

Tel: tel.:+62 (0) 8119245663-4

Konzulární pohotovost tel: +62-811 1941251

E-mail: jakarta@embassy.mzv.cz, commerce_jakarta@mzv.cz

Web: <http://www.mzv.cz/jakarta>

V současnosti není v Bruneji zastoupena žádná česká instituce.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Záchranná služba 991

Hasiči 995

Policie 993

Pivní pomoc 000

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Internetové informační zdroje:

- 1 ASEAN
- 1 Brunei Industrial Development Authority
- 1 Veškeré odkazy s informacemi naleznete na: GK SOFT

Adresy významných institucí:

The Brunei Economic Development Board

<https://www.businessinfo.cz/brunej>

Block 2D, Bangunan Kerajaan Jalan Kumbang Pasang

Bandar Seri Begawan BA 1311

Brunei Darussalam

Tel: +673 223 0111 Fax: +673 223 0063

E-mail: info@bedb.com.bn

Web: <http://www.bedb.com.bn/>